

І. О. Артеменко,

Запорізький національний університет, м. Запоріжжя

«ІДІОНІМІЧНІСТЬ» ЛЕКСЕМ-ВЕРБАЛІЗАТОРІВ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТСЬКИХ ГЕНДЕРНИХ СПІЛЬНОТ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ США

У статті визначається «ідіонімічний» характер лексичних одиниць, що постають у якості лексем-вербалізаторів аспектів діяльності студентських гендерних спільнот як елементів внутрішньої культури в англійській мові США. «Ідіонімічність» лексичних одиниць даної категорії демонструється на матеріалі публіцистичних текстів з американських друкованих видань шляхом семантико-стилістичного аналізу лексем-вербалізаторів діяльності гендерних об'єднань студентів у Північній Америці, що зустрічаються в відібраних статтях.

Ключові слова: культурна орієнтація мови, культуроніми, внутрішньокультурна специфічна лексика, ідіоніми, «ідіонімічна» ономастика.

«ИДИОНИМИЧНОСТЬ» ЛЕКСЕМ-ВЕРБАЛИЗАТОРОВ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СТУДЕНЧЕСКИХ ГЕНДЕРНЫХ СООБЩЕСТВ В АНГЛИЙСКОМ ЯЗЫКЕ США

В статье определяется «идионимический» характер лексических единиц, которые выступают в качестве лексем-вербализаторов аспектов деятельности студенческих гендерных сообществ как элементов внутренней культуры в английском языке США. «Идионимичность» лексических единиц данной категории демонстрируется на материале публицистических текстов из американских периодических изданий путём семантико-стилистического анализа лексем-вербализаторов деятельности гендерных объединений студентов в Северной Америке, которые встречаются в отобранных статьях.

Ключевые слова: культурная ориентация языка, культуронимы, внутрикультурная специфическая лексика, идионимы, «идионимическая» ономастика.

THE «IDIONIMIC» CHARACTER OF THE LEXEMES VERBALIZING THE ACTIVITY OF FRATERNITIES AND SORORITIES IN AMERICAN ENGLISH

In the article the «idionimic» character of the lexemes verbalizing the activity of fraternities and sororities as the elements of the inner culture in the English language of the USA is defined. The author studies the notions of cultural orientation of language, cultural onyms, idionyms and «idionimic» onomastics as the basic concepts of the given research observing that every language adapts its vocabulary on the basis of primary cultural orientation according to peculiarities of the inner culture. The «idionimic» character of the lexical units concerning some special features of the students' gender societies in the English language of the USA is demonstrated on the base of the publicistic materials from the American newspapers by means of semantic and stylistic analysis of the lexemes verbalizing the activity of North American fraternities and sororities found in the articles chosen where they play an expressive stylistic function being verbalized mainly by means of metaphorization and metonymization and, thus, standing out appreciably against the general background of a publicistic text. In the given paper special attention is paid to the semantics and stylistic functions of the lexical units concerning the procedure of entry into students' societies in North America, also those containing the lexeme «Greek» in their structure, some onomastic terms being the names of certain organizations regulating the activity of students' gender societies as well as the Greek-lettered names of fraternities and sororities in North America.

Key words: cultural orientation of language, cultural onyms, specific lexis of inner culture, idionyms, «idionimic» onomastics.

Глибинне вивчення структури лексичного складу мови, а також детальний аналіз властивостей окремих ланок лексичної системи набули особливого значення у другій половині ХХ століття, що пов'язано зі становленням та бурхливим розвитком таких наукових дисциплін, як психолінгвістика, соціолінгвістика, лінгвокультурологія, міжкультурна комунікація, перекладознавство тощо. У зв'язку з цим постало питання про те, наскільки словниковий склад мови піддається впливу національно-культурних особливостей її носіїв.

Одними із найбільш ранніх досліджень у галузі даної проблематики є роботи Н. Є. Меркиш, І. Є. Авер'янової, Л. Т. Мікуліної, І. Ю. Марковіної, Ю. О. Сорокіна, Н. Г. Комлева, В. І. Говердовського, Ю. П. Солодуба, Є. І. Шумагера, І. В. Гюббенета та багатьох інших.

Проте ціла низка питань, пов'язаних із проблемою вивчення національно-культурних особливостей словникового складу окремих мов залишаються актуальними й на сьогоднішній день. Над їх вирішенням працює велика кількість сучасних вітчизняних та зарубіжних дослідників, серед яких А. В. Боса вивчає особливості та роль ідіокультуронімів пакистанського походження у художньому тексті, викладеному англійською мовою; чисельні праці Р. П. Зорівчак присвячені проблемі вивчення специфіки україномовних культуронімів та особливостей їх відтворення англійською мовою з точки зору перекладознавства; у роботах В. В. Кабакчі, О. В. Белоглазової, О. К. Роліної та ін. вивчаються особливості культуронімів російської культури та засоби їх адаптації у сучасній англійській мові з огляду на проблеми інтерлінгвокультурології та міжкультурної комунікації.

Поміж лінгвістичних досліджень сьогодення, присвячених вивченню культуронімів як лінгвокультурологічного феномену, є й багато інших, проте деякі проблеми, що стосуються даної галузі лінгвістичних досліджень, й на сучасному етапі залишаються відкритими. Це пов'язано з тим, що окремі групи лексичних одиниць, котрі відбивають певні соціокультурні явища та процеси, що відбуваються в житті окремих лінгвокультурних спільнот та знаходять відображення у мові народонасіння, перебувають поза увагою науковців та залишаються невивченими на сьогоднішній день.

Метою даної статті є визначити «ідіонімічний» характер лексичних одиниць на позначення аспектів діяльності студентських гендерних спільнот як елементів внутрішньої культури в англійській мові США шляхом їх семантико-стилістичного аналізу на матеріалі публіцистичних текстів з англо-американських друкованих видань.

На сучасному етапі мова, як багатоаспектне соціальне явище, вивчається не лише в плані осмислення її внутрішньої структури, внутрішніх процесів функціонування та розвитку, але й у плані вивчення процесів відображення у ній матеріальної й духовної культури народонасіння.

Лексичним ядром спеціалізованих різновидів мови є спеціальна лексика, тобто терміни, без яких неможливим є аналіз відповідних галузей знань [3, с. 22]. На позначення культурно-маркованої лексики у лінгвістичних дисциплінах існують різні терміни. Так, наприклад, Ю. О. Сорокінін та І. Ю. Марковіною було введено до наукового обігу термін «лакуна» на позначення поняття, котре дослідники розглядали як сигнал специфіки певної лінгвокультурної спільноти [5].

Вивчення феномену лакуарності здійснювалось і зарубіжними дослідниками, у працях яких зустрічаються такі терміни, як «gaps» та «random holes in patterns» [9; 10]. Деякі вчені у своїх дослідженнях іменують культурно-марковану лексику «фоновими словами», котрі містять в собі цінну інформацію про специфічно-національну позамовну дійсність [7, с. 124] та являють собою той соціально-культурний фон, що найбільш яскраво характеризує мову, що сприймається [1, с. 5].

Більшість дослідників, що працювали і працюють у галузі перекладознавства, іменують культурно-марковану лексику терміном «реалії» [див. напр.: 2; 6]. Проте у сучасній теорії міжкультурної комунікації з'явився новий термін на позначення національно-маркованих лексичних одиниць, який вперше зустрічається у працях В. В. Кабакчі, котрий іменує «культуронімами» мовні одиниці, закріплені за елементами культури [4].

Розглядаючи культуроніми як лексичні одиниці з національно-культурним компонентом, В. В. Кабакчі оперує поняттям «культурної орієнтації мови», поділяючи її на первинну та вторинну [3, с. 23].

Первинна культурна орієнтація мови являє собою адаптацію вербального арсеналу мови, пристосування її вербальних засобів у відповідності до її внутрішньої культури. Історично весь мовний механізм налаштований на задоволення потреб саме внутрішньої культури, котра стає об'єктом найбільш ретельної вербалізації в процесі формування інфраструктури даної мови [3, с. 24–25].

«Культуроніми» є загальним найменуванням елементів культур. В залежності від універсальності або, навпроти, специфічності вербалізованих елементів культур культуроніми поділяються на поліоніми та ідіокультуроніми, де поліоніми постають, так би мовити, універсальними поняттями, котрі слугують позначеннями більш-менш тотожних елементів у зовнішніх та внутрішніх культурах.

Проте значна частина елементів будь-якої культури носить специфічний характер. Культуроніми, закріплені за специфічними елементами культур, іменуються ідіокультуронімами, незалежно від конкретної мови та конкретної культури. Ідіокультуроніми, в свою чергу, поділяються на дві групи, серед яких розрізняють «свої» ідіокультуроніми (ідіоніми) та «чужі» ідіокультуроніми (ксеноніми) [3, с. 25–28].

У межах нашого дослідження цікаво звернути увагу саме на ідіоніми як на внутрішньокультурну специфічну лексику, тобто як на ідіокультуроніми, закріплені за специфічними елементами «свої», внутрішньої культури, що виникли в результаті первинного позначення мовних елементів, тобто в результаті первинної вербалізації культурного континууму.

В кожній мові існують окремі групи лексичних одиниць, що стосуються, наприклад, географічних особливостей території, на якій проживає певна лінгвокультурна спільнота, історичних особливостей становлення етносу, політичних особливостей суспільства, специфічних рис системи освіти тієї чи іншої нації, а також релігії, елементів розмовного етикету, літератури, мистецтва тощо.

З огляду на лінгвокультурологічні особливості названі групи культурно-маркованих лексичних одиниць є більш-менш загальними для кожної конкретної нації і більшості з них в існуючих на сьогоднішній день лінгвокраїнознавчих та лінгвокультурологічних дослідженнях приділено достатньо уваги [див., напр.: 2; 6]. Проте найменш вивченими з точки зору етнолінгвістики, соціолінгвістики та лінгвокультурології є деякі групи лексичних одиниць, що стосуються громадського життя та певних соціокультурних явищ, характерних для окремих лінгвокультурних спільнот.

В американському варіанті англійської мови одну із таких груп становлять лексичні одиниці, що пов'язані з діяльністю студентських гендерних товариств у Сполучених Штатах Америки. Дана категорія лексичних одиниць, що являє собою групу специфічних вербальних номінацій на позначення аспектів діяльності північноамериканських об'єднань студентів, відомих під назвами англ. «fraternities» (укр. «братерства») та англ. «sororities» (укр. «сестерства»), які яскраво виділяються на загальному фоні американського варіанту англійської мови та виступають у якості ідіонімів, тобто ідіокультуронімів внутрішньої культури в англійській мові США. Проілюструємо цей факт на матеріалі публіцистичних текстів з деяких американських друкованих видань.

Перший приклад ідіоніма, що виступає у якості лексеми-вербалізатора певного аспекту діяльності студентських об'єднань у Сполучених Штатах, спостерігаємо у назві однієї зі статей – «Pledge Prep» [13]. У різних контекстах лексема «pledge» може виступати як у ролі іменника, так і у ролі дієслова. Як іменник, вона позначає новачка, першокурсника, котрий дав обітницю вступити до певного студентського «братерства» або «сестерства»: *For sorority and fraternity pledges, Greek life can be a quintessential part of the college experience* [9].

Члени спільнот часто іменують терміном «pledges» новачків протягом так званого «випробувального періоду» – англ. «pledgeship», при чому «pledge» у даному випадку може метафорично трактуватись як «заручник». Як дієслово, лексема «pledge» означає дати обітницю вступити до певного студентського об'єднання.

Відомо, що процедура вступу до студентських об'єднань проходить кілька разів на рік, при чому надзвичайно велика кількість бажаючих прагне вступити до тієї чи іншої організації, у зв'язку з чим вона отримала назву «rush», що означає «гонитву», «змагання», «боротьбу»: *Pat Grant ... and Marlea Foster coach a client on the dos and don'ts of sorority rush, which at many campuses begins in August* [13].

Окрім цього, у досліджуваних публіцистичних текстах знаходимо ще декілька прикладів словосполучень з лексемою «rush» на зразок «August rush», «January rush», «October rush» [13], «fall or winter rush» [8], «spring rush» [15] які свідчать про те, що процедура «гонитви» за місце у «братерстві» або «сестерстві» триває кілька разів на рік.

У іншому прикладі знаходимо метафоричне словосполучення «mock rush party»: *About 50 mothers and their 'chicks', as the Biddies affectionately call them, attended one of their two-day workshop in April, complete with mock rush party, wardrobe hints and paperwork prep* [13], що означає, так би мовити, «репетицію» вечірки з приводу «змагання» за вступ до «сестерства».

У наведеному реченні знаходимо ще один ідіонім, що належить до категорії аналізованих лексичних одиниць, – «the Biddies», що є скороченим варіантом ідіоніма «Rushbiddies»: *Naming themselves the Rushbiddies, they opened shop in 2009 after hearing about the rush misfortunes of their daughters' friends* [13].

В американському варіанті англійської мови лексема «biddy» позначає служницю або жінку, зазвичай старшу за віком, котра схильна докучати своїми порадами та втручанням у чужі особисті справи. У поєднанні з лексемою «rush» термін «Rushbiddies» позначає жінок, котрі покликані давати поради студенткам-новачкам з метою їх успішного вступу до бажаючих «сестерств».

Окрім цього, можна зробити припущення, що в результаті гри слів, термін «biddy» походить від англо-американського терміну «bid», що позначає офіційне запрошення студента-новачка вступити до конкретного «братерства» або «сестерства»: *...about 800 either didn't continue or didn't receive a bid* [13].

Метонімічний вираз «Bid Day» в англійській мові США вживається у якості ідіоніма на позначення останнього дня «боротьби» за право вступу до студентського об'єднання, котра, як відомо, зазвичай триває протягом тижня, а метоні-

мічний вираз «*Bid Night*», в свою чергу, позначає ніч, в яку відбуваються святкування на честь названої події. Наведемо приклад з одним із цих виразів: *Boys' Bid Night is typically a night when sorority sisters go from house to house sharing drinks with friends* [15].

Поміж ідіонімічних лексем та виразів, що стосуються процедури вступу до студентських об'єднань Північної Америки, в аналізованих статтях знаходимо й інші. Наприклад: «*Sorority recruitment is like no other experience that you will ever have for the rest of your life*»... [13]. У даному випадку термін «*sorority recruitment*» можна вважати синонімічним виразом терміну «*sorority rush*», проте з більш нейтральною семантикою, адже «*sorority recruitment*» можна трактувати як процедуру набору новачків до «сестерства», тоді як метафоричний вираз «*sorority rush*» означає «боротьбу», «змагання», «гонитву» за місце у спільноті.

Відомо, що у своїх назвах північноамериканські «братерства» та «сестерства» вживають літери грецького алфавіту, через що в англійській мові Сполучених Штатів альтернативним найменуванням термінів «*fraternities*» та «*sororities*» слугує назва «*Greek letters organisations*» або «*Greek organisations*» [12; 14], тобто укр. «*організації грецьких літер*»: *About a quarter of its [George Washington University] 10,000 undergraduates belong to 42 Greek organizations*... [14].

У текстах аналізованих статей зустрічаємо назви таких спільнот, як *Sigma Delta Tau*, *Alpha Delta Pi*, *Theta Phi Alpha* [13], *Alpha Xi Delta*, *Gamma Phi Beta* [8], *Sigma Alpha Epsilon* [12] та ін. Зауважимо, що перелічені найменування доречно віднести до категорії «ідіонімічної» ономастики.

Говорячи про назви «організацій грецьких літер», варто звернути увагу на наступний приклад: «*I lost six pounds that week*, recalls Julie Baseline, whose daughter Christina is now a **Chi Omega** at the University of Texas [13]. Тут вираз «*a Chi Omega*» вживається із неозначеним артиклем, який вказує на те, що дане словосполучення позначає не конкретну студентську спільноту в цілому, а окремого її члена.

Велика кількість виразів, пов'язаних з діяльністю студентських гендерних спільнот Північної Америки, містять у своєму складі прикметник «*Greek*». Так, наприклад, у статтях, що розглядаються, зустрічаємо поняття «*the Greek tradition*» [13], котре у непрямому значенні, метафорично, можна трактувати як укр. «*грецька традиція*», що насправді означає традицію, пов'язану із певним напрямком діяльності північноамериканських студентських об'єднань. Так само можна розуміти й термін «*Greek life*» [9; 13; 15], тобто «*грецьке життя*» або життя північноамериканських студентських «братерств» та «сестерств» та «*Greek contacts*» [13] – «*грецькі стосунки*», тобто стосунки між членами студентської спільноти.

Аналізуючи вирази, що містять у своєму складі лексему «*Greek*», наведемо наступний приклад: *Twenty-eight percent of female undergraduates at George Washington University were Greek*... [13]. У даному реченні лексема «*Greek*» слугує збірним позначенням членів «сестерства» конкретного навчального закладу, а словосполучення «*to go Greek*» [13], очевидно, означає укр. «*вступити до студентської спільноти*», «*стати членом студентського об'єднання*», що метафорично можна виразити як укр. «*податися в греки*».

Окрім назв студентських об'єднань, позначених літерами грецького алфавіту, зустрічаємо й інші приклади ономастичних ідіонімів: *There are 16 sororities on U-Va.'s campus that are part of the National Panhellenic Conference, with more than 2,000 members, according to the campus Inter-Sorority Council* [15]. Ономастичний ідіонім англ. «*National Panhellenic Council*» (укр. «*Національна Панелінська Асоціація*») слугує назвою організації, котра є керуючим органом, що регулює роботу жіночих студентських об'єднань у Сполучених Штатах, так само як і термін «*Inter-Sorority Council*». Зауважимо, що в обігу досить часто зустрічається абревіатура «*NPC*» замість повної назви «*National Panhellenic Conference*».

Цікавий приклад, що заслуговує на увагу, знаходимо у наступному реченні: *While pledging is not meant to be synonymous with hazing, which is illegal, in practice one often leads to the other* [12]. Термін «*hazing*» є номінацією, що набула особливо негативного значення в англійській мові Сполучених Штатів саме у контексті діяльності студентських гендерних спільнот. Відомо, що поняття «*hazing*» припускає низку жорстоких ритуальних принижень новачків і вважається одним із основних негативних чинників існування «організацій грецьких літер» у Сполучених Штатах.

Таким чином, на основі первинної культурної орієнтації в кожній мові відбувається адаптація її вербального арсеналу у відповідності до її внутрішньої культури.

Аналіз публіцистичних текстів, присвячених певним аспектам діяльності гендерних об'єднань студентів у Сполучених Штатах Америки як соціокультурного явища, що спостерігається в американському суспільстві на сучасному етапі, дозволив виявити в них низку прикладів лексичних одиниць на позначення цих аспектів.

В результаті здійсненого семантико-стилістичного аналізу відібраних лексичних одиниць, стає очевидним, що в англійській мові США вони постають у якості ідіонімів як вербалізаторів елементів внутрішньої культури. У зв'язку з тим, що їх вербалізація відбувається, головним чином, на основі метафоризації та метонімізації, вони виконують досить виразну стилістичну функцію, помітно виділяючись на загальному фоні публіцистичного тексту.

Поміж лексичних одиниць, пов'язаних з існуванням гендерних об'єднань студентів у Північній Америці, є й інші групи, що стосуються інших аспектів діяльності названих спільнот. Варто, наприклад, звернути увагу на відмінності й особливості вербального відображення в англійській мові США діяльності чоловічих й жіночих студентських об'єднань. Тож, подальші дослідження у даному напрямку вважаємо перспективними.

Література:

1. Гюббенет И. В. К проблеме понимания литературно-художественного текста / И. В. Гюббенет. – М. : Изд-во МГУ, 1981. – 110 с.
2. Зорівчак Р. П. Реалія і переклад (на матеріалі англомовних перекладів української прози) / Роксолана Петрівна Зорівчак. – Львів : Видавництво при Львівському університеті, 1989. – 216 с.
3. Кабакчи В. В. Введение в интерлингвокультурологию : учеб. пособие / В. В. Кабакчи, Е. В. Белоглазова. – СПб. : Изд-во СПбГУЭФ, 2012. – 252 с.
4. Кабакчи В. В. Основы англоязычной межкультурной коммуникации / Виктор Владимирович Кабакчи. – СПб. : РГПУ им. А. И. Герцена, 1998. – 232 с.
5. Марковина И. Ю. Культура и текст. Введение в лакунологию / И. Ю. Марковина, Ю. А. Сорокин. – М. : ГЭОТАР-Медиа, 2010. – 144 с.
6. Томахин Г. Д. Реалии-американизмы / Геннадий Дмитриевич Томахин. – М. : Высшая школа, 1998. – 239 с.
7. Шумагер Е. И. Фоновая лексика, ее своеобразие и связь с культурой / Е. И. Шумагер // Лексика и культура. – Тверь : Тверской государственный университет, 1990. – С. 124–129.
8. Doherty R. C. Greek Letters at a Price / Risa C. Doherty // The New York Times. – October 28, 2014.
9. Hosler A. College Students' Participation in Greek Life Correlates with Happiness Later in Life / A. Hosler // The Wall Street Journal. – March 28, 2014.
10. Hymes D. H. Language in Culture and Society / D. H. Hymes. – New York : Harper and Row, 1964. – 764 p.

11. Landar H. Language and Culture / H. Landar. – New York : Oxford University Press, 1966. – 288 p.
12. Lovett I. After Students' Hazing-Related Deaths, Fraternity Eliminates Tradition of Pledging / Ian Lovett // The New York Times. – March 10, 2014.
13. Moore A. S. Pledge Prep / Abigail Sullivan Moore // The New York Times. – July 16, 2012.
14. Schwarz A. Sorority Anti-Rape Idea : Drinking on Own Turf / Alan Schwarz // The New York Times. – January 19, 2015.
15. Svrluga S. U-Va.'s sorority sisters ordered to stay home Saturday night for their own safety – while fraternity brothers party / Susan Svrluga // The Washington Post. – January 27, 2015.

УДК 372.881.111.1

І. Ю. Афоніна,

Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля, м. Сєвєродонецьк

СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФРАЗЕОЛОГІЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ ДІЛОВОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Стаття присвячена аналізу структурно-семантичних особливостей фразеологічної термінології ділової англійської мови. Представлено аналіз проблеми ідіоматичності у термінологічній номінації та семантико-номінативних особливостей термінів фразеологічного характеру, їх відмінностей від фразеологічних одиниць загальнолітературної мови. Розглянуто механізм формування семантики термінів-ідіом. Розглянуто концепцію фразеологізма як семантичного явища та його лексичні пласти: спеціалізовані фразеологізми, галузеві термінологічні фразеологізми, загальноживані фразеологізми. Представлено групу фразеологічних одиниць, галузеві ідіоми, які позначають поняття, що відносяться до різних професійних сфер. Розглянуто терміни-фразеологізми з точки зору їх структурної побудови: двоскладні ідіоматичні словосполучення, ідіоматичні вирази зі структурою простого речення. Представлено аналіз семантичних процесів, які призводять до формування значення термінів-ідіом. Наведено приклади метафоричних транспозицій, метонімічного переосмислення. Дж. 8.

Ключові слова: фразеологічна термінологія, лексична одиниця, ідіома, семантичне переосмислення, двокомпонентні фразеологічні терміни, метафоричне переосмислення, семантичний перенос, семантична трансформація.

СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ФРАЗЕОЛОГИЧЕСКОЙ ТЕРМИНОЛОГИИ ДЕЛОВОГО АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА

Статья посвящена анализу структурно-семантических особенностей фразеологической терминологии делового английского языка. Представлен анализ проблемы идиоматичности в терминологической номинации и семантико-номинативных особенностей терминов фразеологического характера, их отличий от фразеологических единиц общелитературного языка. Рассмотрены механизмы формирования семантики терминов-идиом. Рассмотрена концепция фразеологизма как семантического явления и его лексические пласты: специализированные фразеологизмы, отраслевые терминологические фразеологизмы, общеупотребительные фразеологизмы. Представлена группа фразеологических единиц, отраслевые идиомы, которые обозначают понятия, относящиеся к различным профессиональным сферам. Рассмотрены термины-фразеологизмы с точки зрения их структурного построения: двусоставные идиоматические словосочетания, идиоматические выражения со структурой простого предложения. Представлен анализ семантических процессов, которые приводят к формированию значения терминов-идиом. Приведены примеры метафорических транспозиций, метонимического переосмысления. Ист. 8.

Ключевые слова: фразеологическая терминология, лексическая единица, идиома, семантическое переосмысление, двухкомпонентные фразеологические термины, метафорическое переосмысление, семантический перенос, семантическая трансформация.

STRUCTURAL AND SEMANTIC FEATURES OF PHRASEOLOGICAL TERMINOLOGY IN BUSINESS ENGLISH

The article is dedicated to the analysis of structural and semantic features of phraseological terms in Business English. The analysis of problems as for idiomatic issue in terminological nomination as well as semantic and nominative features of the terms of idiomatic nature, their differences from idioms of the common language has been presented. The mechanism of formation term-idioms' semantic has been shown. An idiom concept has been considered as semantic phenomenon and its lexical layers: specialized phraseologisms, phraseological branch terminology, commonly used phraseologisms. Group of phraseologisms, branch idioms denoting concepts related to various professional fields has been represented. Timing-phraseologisms considered in terms of their structural construction: two-part idiomatic phrases, idiomatic expressions with simple sentence structure. The analysis of semantic processes that lead to the formation of the meaning of terms, idioms has been considered. Examples of metaphorical transpositions, methonimic rethinking have been illustrated. Sources 8.

Key words: phraseological terminology, lexical unit, idioms, semantic reconsideration, two-timing phraseology, metaphorical rethinking, semantic transfer, semantic transformation.

Постановка проблеми. Проблема термінологічної номінації завжди привертала пильну увагу лінгвістів, що зумовлено, з одного боку, спільністю законів утворення та функціонування лексики термінологічної та лексики загальнолітературної, а з іншого – бажанням виявити словотворну специфіку термінології.

Разом з тим недостатньо дослідницької уваги приділяється проблемі ідіоматичності у термінологічній номінації. Спостереження над конкретними терміносистемами показують, що ідіоматичність притаманна термінам більшою мірою, ніж це прийнято вважати [1, с. 5]. Вкрай актуально видається необхідність теоретичного осмислення семантичних процесів, що лежать в основі формування термінологічного значення у фразеології, виявлення семантико-номінативних особливостей термінів фразеологічного характеру та їх відмінностей від фразеологічних одиниць загальнолітературної мови.

Аналіз наукових досліджень та публікацій. Об'єктом нашого дослідження є терміни-фразеологізми ділової англійської мови. Лексичні одиниці подібного типу досі не були предметом спеціального лінгвістичного дослідження. Необхідність подібного дослідження видається очевидною не лише в теоретичному відношенні, оскільки сприяє подальшій розробці загальної теорії фразеологічної номінації та її приватного прояву в термінологіях. Усвідомлення механізму формування семантики термінів-ідіом має велике практичне значення, оскільки сприяє вірному «прочитанню» терміна і адекватному його перекладу, а також оптимізації процесу навчання професійній лексиці.

Необхідно відзначити, що в основу дослідження покладена концепція фразеологізма як семантичного явища, «який виник на основі цілісного образного переосмислення словесного комплексу – прототипу, який і призвів до формування